

Role EK a ÚOHS v akvizici Elektrárny Chvaletice a.s. společností Severní energetická a.s.

V roce 2009 zahájila **Evropská komise** šetření společnosti ČEZ a.s. v souvislosti s podezřením, že ČEZ a.s. zneužívá dominantního postavení na trhu v České republice. ČEZ se rozhodl ukončit toto šetření formou tzv. narovnání, v rámci kterého se zavázal ke snížení podílu na výrobě elektrické energie a nabídl k prodeji Elektrárnu Chvaletice a.s. Prodejní proces Elektrárny Chvaletice zahájil ČEZ v červenci 2012. Nejlepší nabídku podala v březnu 2013 tehdejší Litvínovská uhelná a.s. (dnes Severní energetická a.s.).

V srpnu 2013 tuto transakci Evropská komise společnosti ČEZ schválila, když v dopise společnosti ČEZ¹ potvrdila společnost Litvínovská uhelná a.s. (dnes Severní energetická a.s.) jako tzv. vhodného kupujícího. Její souhlas byl druhou a poslední odkládací podmínkou prodeje elektrárny. Tou první byl souhlas Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále ÚOHS).

Povolení ze strany ÚOHS² je standardním zákonným požadavkem (zák. 143/2001 Sb.). Každá akvizice, kdy dochází ke změně kontroly a kupující a kupovaná společnost dosahují obrát přes 250 milionů Kč v ČR a společně obrát alespoň aspoň 1,5 miliardy Kč, podle zákona podléhá schválení ÚOHS.

Toto byl i případ Severní energetické a.s. (dříve Litvínovské uhelné a.s.) a jejího nákupu Elektrárny Chvaletice od společnosti ČEZ a.s. V dubnu 2013 tedy tehdejší Litvínovská uhelná a.s. podala k ÚOHS žádost o povolení spojení – nabytí výlučné kontroly nad společností Elektrárna Chvaletice a.s.

Úřad ověřil, zda transakce nenaruší situaci na trhu (např. zda nevznikne dominantní subjekt, nebo zda již dominantní subjekt ještě svoji dominanci nenavýší, atd.).

V případě uvedené akvizice byly prověřovány dopady na tyto relevantní trhy:

- trh v oblasti výroby a velkoobchodních dodávek elektrické energie a poskytování podpůrných služeb ES ČR,
- trh zásobování tepelnou energií,
- trh dodávek hnědého energetického a tříděného uhlí.

ÚOHS vydal souhlas s uvedenou transakcí na konci května 2013. Dopady spojení Severní energetické a.s. a Elektrárny Chvaletice a.s. vyhodnotil jako pozitivní pro konkurenční prostředí.

Vznikl tím nový nezávislý producent elektrické energie a snížil se tím podíl nejsilnějšího hráče na českém trhu (ČEZ a.s.). Severní energetická a.s. má navíc na rozdíl od ČEZ a.s. zájem Elektrárnu Chvaletice dlouhodobě provozovat a rozvíjet, což garantuje dlouhodobou stabilitu dodávek energie. Transakcí nebyl omezen žádný z dosavadních smluvních odběratelů hnědého uhlí od Severní energetické a.s.

Elektrárna tak byla 2. 9. 2013 předána novému vlastníkovi – Severní energetické a.s. a tím bylo také definitivně ukončeno šetření společnosti ČEZ a.s. Evropskou komisí.

¹ Viz <http://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/4319.html>

² Rozhodnutí ÚOHS schvalující akvizici společnosti Elektrárna Chvaletice ze strany společnosti Litvínovská uhelná, viz odst. 9 a 10 na str. 3 a 4. Viz <https://www.uohs.cz/cs/hospodarska-soutez/sbirky-rozhodnuti/detail-10563.html>